זכר צדיק לברכה

פרופ׳ אוריאל סימון

Professor Uriel Simon

29 ביולי 1929 – 30 בספטמבר 2026 · י״ט בתשרי תשפ״ז

צִיּוֹן בְּמִשְׁפָּט תִּפָּדֶה וְשָׁבֶיהָ בִּצְדָקָה

“Zion will be redeemed by justice, and her returnees by righteousness.”

ישעיהו א, כז — הפסוק שעמו חתם סימון את מאמרו ב־Tradition משנת 1978

אסופת ההספדים ודברי הזיכרון שפורסמו לאחר פטירתו — נאספו מכתבי עת, מעיתונים, מפייסבוק, מאינסטגרם ומווידאו

לשלושים · יום חמישי, י״ח בחשון תשפ״ז · 29 באוקטובר 2026

החלק האנגלי של כרך זה נפתח מצדו השני של הספר — מסוף הקובץ, משמאל לימין.

תוכן העניינים

חייו ומפעלו 2

חיבוריו העיקריים 3

שמונה הספדי פייסבוק בעברית, במלואם 4

העיתונות — מקור ראשון והארץ 5

לזכרו — וידאו 6

ההלוויה והשלושים 7

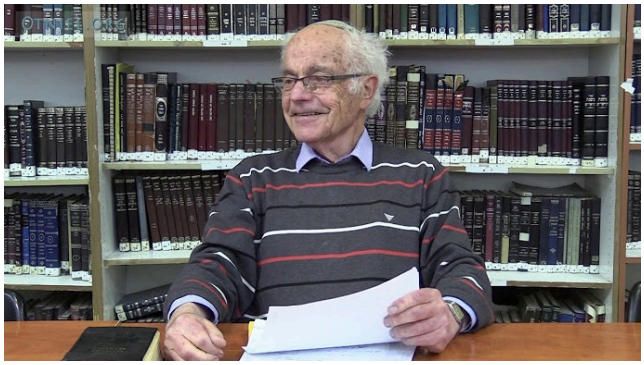
כיצד לקרוא כרך זה: זהו כרך דו־כיווני. החלק העברי נפתח מצד זה, מימין לשמאל; החלק האנגלי נפתח מצדו השני של הספר, משמאל לימין. מספור העמודים בכל חלק מתחיל משערו שלו.

עובדות עיקריות

נולד	29 ביולי 1929, ירושלים (רחביה), בנו של הפילוסוף של החינוך עקיבא ארנסט סימון
בית אקדמי	אוניברסיטת בר־אילן — ראש המחלקה למקרא (1964–1975); מייסד ומנהל המכון לחקר תולדות הפרשנות היהודית של המקרא (1974–1992); הקתדרה למקרא על שם הרב נורוק; פרופסור אמריטוס משנת 1992
כיבודים	פרס ביאליק לסטודנטים מצטיינים (1951); פרס ביאליק (2004)
משפחה	הותיר אחריו את רעייתו שולמית (דוקטורט בביוכימיה); את בנו פרופ׳ איתמר סימון מהאוניברסיטה העברית; ואת בתו הרבנית מיכל נגן, ראשת המכינה הקדם־צבאית צהלי
נפטר	יום רביעי, 30 בספטמבר 2026 (י״ט בתשרי תשפ״ז, חול המועד סוכות), בן 97; נקבר בהר המנוחות, ירושלים

ההספדים מפייסבוק, מאינסטגרם ומכתבי העת מובאים בכרך זה במלואם כפי שפורסמו. ארבעת מאמרי העיתונות, שנשלפו במלואם ב־19 באוקטובר 2026, מובאים כסיכומים בליווי ציטוטים קצרים וקישורים למקורות, כראוי לטקסטים המוגנים בזכויות יוצרים. העברית נטועה מימין לשמאל בגופן נוטו סריף עברי; שם ה׳ נכתב אלקים, בקו״ף.

חייו ומפעלו

פרופ׳ אוריאל סימון ליד שולחנו. צילום: יאיא פינק, באמצעות פייסבוק/אינסטגרם, 1 באוקטובר 2026.
Prof. Uriel Simon at his desk. Photo: Yaya Fink, via Facebook/Instagram, 1 October 2026.

אוריאל סימון נולד בשכונת רחביה בירושלים בשנת 1929, בנו של עקיבא ארנסט סימון, הפילוסוף של החינוך. הוא קיבל תואר שני במקרא ובהיסטוריה כללית באוניברסיטה העברית בירושלים בשנת 1953 — לאחר שזכה בפרס ביאליק לסטודנטים מצטיינים עוד בלימודי התואר הראשון בשנת 1951 — ואת הדוקטורט במקרא שם בשנת 1961, על עבודה שעסקה בתפיסת הזמן והחלל בחשיבה המקראית.

לפני האוניברסיטה הייתה המעברה. בשנת 1952 לימד את ילדי העולים החדשים וגר בצריף פח במעברת הר־טוב (לימים בית שמש); בשנים 1954–1958 עבד כמחנך של עולים חדשים במעברות הר־טוב ובאר שבע. בשנים 1960–1962 לימד ספרות עברית ומקרא ושימש מחנך כיתה בבית הספר התיכון העירוני־דתי (״צייטלין״) בתל אביב, ולימד שנה אחת בישיבת היישוב החדש. התביעה המוסרית שעוצבה באותן שנים — נושא מאמר הזיכרון של הכהן ובטלר שלהלן — לא עזבה מעולם את מחקרו.

באוניברסיטת בר־אילן עלה ממרצה (1962) לפרופסור מן המניין למקרא (1982), עמד בראש המחלקה למקרא למעלה מעשור (1964–1975), וייסד וניהל את המכון לחקר תולדות הפרשנות היהודית של המקרא (1974–1992) — המכון הממשיך כיום כמכון לחקר הפרשנות היהודית. הוא החזיק בקתדרה למקרא על שם הרב נורוק, היה עמית במכון הישראלי ללימודים מתקדמים, לימד כפרופסור אורח באוניברסיטאות ברחבי העולם, והיה לפרופסור אמריטוס בשנת 1992.

סימון היה חלוץ הגישה הספרותית למקרא — ובראש ובראשונה לסיפורי הנביאים — וסמכות עולמית בפרשנותו של ר' אברהם אבן עזרא. תורת הפשט שלו כנגד הדרש גרסה כי המשמעות הפשוטה — פילולוגית, היסטורית, רציונלית, ספרותית — אינה יריבה חילונית של המסורת אלא חובה דתית כשלעצמה, שיש לחדשה בכל דור: "הפשטים המתחדשים בכל יום".

בחיים הציבוריים היה ממנהיגי מימד וממייסדי עוז ושלום – נתיבות שלום, והדובר הבולט ביותר של ההומניזם הציוני־דתי. ספרו בקש שלום ורדפהו (2002) טען כי דו־קיום, פיוס ורדיפת שלום מושרשים במקרא לא פחות מכיבוש, התיישבות ומלחמה — והוא הזהיר, במילים שבחר עיתון הארץ לכותרת הספדו, כי "מדינה שחיה על חרבה לא תהיה יהודית".

הוא הותיר אחריו את רעייתו שולמית, בעלת דוקטורט בביוכימיה; את בנו, פרופ' איתמר סימון, פרופסור לביולוגיה באוניברסיטה העברית (נשוי לאריאלה, רופאת ילדים; חמישה ילדים), ואת בתו, הרבנית מיכל נגן, ראשת המכינה הקדם־צבאית צהלי (נשואה לרב ד"ר יעקב נגן, ר"מ בישיבת עתניאל; שבעה ילדים).

חיבוריו העיקריים

ארבע גישות לספר תהלים — מרׄ סעדיה גאון עד רׄ אברהם אבן עזרא	Four Approaches to the Book of Psalms	Eng. 1991 · 1982
שני פירושי רׄ אברהם אבן עזרא לתרי עשר	Ibn Ezra’s two commentaries on the Twelve Prophets, vol. I	1989
פירוש לספר יונה	The Book of Jonah (Mikra le-Yisrael)	Eng. 1998 · 1992
קריאה ספרותית במקרא: סיפורי נביאים	Reading Prophetic Narratives	Eng. 1997 · 1997
בקש שלום ורדפהו	Seek Peace and Pursue It	2002
יסוד מורא וסוד תורה	Ibn Ezra’s Yesod Mora, annotated critical edition (with Yosef Cohen)	2002
אזן מלין תבחן	Studies in Ibn Ezra’s exegetical method	2013
דיוקן של פרשן — רׄ אברהם אבן עזרא	Portrait of a Commentator	2021

Spring 1978 “The Biblical Destinies — Conditional Promises,” *Tradition*

Winter 1988 “The Religious Significance of the Peshat,” *Tradition*

ההספדים

מתפרסמים כאן במלואם שמונה הספדי פייסבוק בעברית — מתלמידים, מעמיתים, מבני משפחה וממוסדות — שנשלפו במלואם ב־19 באוקטובר 2026; שניים מהם פורסמו גם באינסטגרם.

שלושת מאמרי מקור ראשון והספד הארץ מובאים להלן כסיכומים בעברית בליווי ציטוטים קצרים וקישורים למקורות. ההספדים באנגלית — חיבורו של לורנס קפלן, אזכרת Tradition Online, והספדיהם של אלכס ישראל ומנחם בטלר — נמצאים בחלק האנגלי של כרך זה, מצדו השני של הספר.

ד״ר לאה מזור — Dr. Lea Mazor

חוקרת מקרא, האוניברסיטה העברית · 30 בספטמבר 2026 · עברית · 38 תגובות

נפלה עטרת ראשנו

בצער ובכאב עמוק אנו מודיעים על פטירתו של

פרופסור **אוריאל סימון** זכרו לברכה

ההלוויה תתקיים היום, יום רביעי, י"ט תשרי (30.9.26)
בשעה 17.00 בבית ההספד קהילת ירושלים, גבעת שאול
יושבים שבעה בבית המנוח, רחוב אליעזר הגדול 6 דירה 79
החל ממוצאי שמחת תורה

שולמית סימון
איתמר ואריאלה סימון
מיכל ויעקב נגן

מודעת האבל של המשפחה (מודעה), כפי שפרסמה ד״ר לאה מזור, 30 בספטמבר 2026.
The family’s mourning notice (modaa), as posted by Dr. Lea Mazor, 30 September 2026.

הייתי מורה צעירה בחוג למקרא באוניברסיטה העברית. ויום אחד - צלצול טלפון. על הקו פרופ׳ אוריאל סימון, החוקר הדגול של המקרא כספרות, ששמו הגדול הלך לפניו. מעולם קודם לכן לא פגשתיו פנים אל פנים. הוא אמר לי שהופיע לאור ספרו ’בקש שלום ורדפהו׳ וביקש ממני לכתוב עליו ביקורת. בפזיזותי כי רבה השבתי מיד ’בוודאי׳, לכבוד ייחשב לי הדבר׳, בלי שחשבתי לשנייה כיצד בכלל אוכל לסקור ולבקר את ספרו של החוקר הגדול הזה. קראתי את הספר ומיד התברר לי שיש בו חסרון עמוק ביחס לאופן הבנתו את המושג ’שלום׳. הביקורת הארוכה והמפורטת שכתבתי התפרסמה בשנתון לחקר המקרא והמזרח הקדמון. ביום שהיא הופיעה הוא התקשר אלי בטלפון. הייתי מבוהלת, כיצד יגיב? להפתעתי הוא שיבח והילל עד מאד את הביקורת, אמר לי שהוא מודה לי שמצאתי אותה נקודת תורפה, ושהוא חייב להוציא על כן מהדורה חדשה ומתוקנת של ספרו! וכך היה. ואכן במבוא של המהדורה החדשה הוא ציין לשבח את הדברים שביקרתי אותו עליהם. כשיצאה המהדורה השנייה הוא הזמין אותי לשאת דברים עליה בטקס השקתה בלי שידע כמובן מה אומר! דוגמא ומופת לאיש אמת ישר דרך. פרופ׳ סימון נקרא עתה לישיבה של מעלה, והוא בן 97. יהי זכרו ברוך!

מקור: פוסט בפייסבוק מאת ד״ר לאה מזור, 30 בספטמבר 2026. כמרצה צעירה באוניברסיטה העברית פרסמה ביקורת על בקש שלום ורדפהו; סימון שיבח את הביקורת, הודה בפנים, והוציא מהדורה מתוקנת המציינת אותה —
https://facebook.com/100003334616305/posts/pfbid02GbtxLSM9N2YCSXkzMjt9nmV4eVw9rcZaycgfXpnAbrVWArLGJa6KvsMmMBza9hHQl/

פייסבוק · נוסח מלא

יואב סימון — Yoav Simon

משפחה — אביו דוד (”דידי”) סימון היה בן דודו של אוריאל סימון · 1 באוקטובר 2026 · עברית · 20 תגובות · גם באינסטגרם

פרופ׳ אוריאל סימון עם בני משפחתו. צילום: יואב סימון, באמצעות פייסבוק/אינסטגרם, 30 בספטמבר 2026.
Prof. Uriel Simon with family. Photo: Yoav Simon, via Facebook/Instagram, 30 September 2026.

אתמול ליווינו למנוחת עולמים את פרופ' אוריאל סימון ז"ל. אורי נפטר בשיבה טובה בגיל 97, מוקף בבני משפחתו: רעייתו, ילדיו, נכדיו וניניו. אורי הוא בן דוד של אבא שלי דוד(דידי) סימון עליו השלום. אורי היה דמות מוכרת שהעמידה דורות רבים של חוקרי המקרא וייזכר בשל היותו מורה ומרצה בחסד, ששיעוריו היו מוקד משיכה לרבים שבאו לשמוע בצמא את דבריו. אצל אורי, גיבורי התנ"ך דוד ויוסף, איוב ויונה הנביא הפכו לדמויות אנושיות מורכבות עם לבטים וחולשות עם אהבות ושנאות והמפגש איתם דרך אורי, נתן עומק ומשמעות רחבים הרבה יותר מאשר מה שהכרנו לרוב בשיעורי התנ"ך הרגילים. אורי היה איש הציונות הדתית אבל דמות קצת חריגה בתוך המגזר הזה בוודאי לנוכח מה שרואים היום. היה אוהב שלום ורודף שלום ופעל מחוץ לעולם האקדמי בניסיון להנחיל את האמונה בשלום ובאהבת האדם(כל אדם) בין אם הוא יהודי ובין אם הוא הגר היושב בתוכנו ושתי התנועות שהקים ביחד עם אחרים: "עוז ושלום" ואחר כך "נתיבות שלום" עסקו בניסיון להציע פרשנות הומניסטית מכילה של הערכים היהודיים זו הרואה בדרך הפשרה וההידברות אפשרות עדיפה לעיתים על פני השימוש בכוח. אבא שלי היה מבוגר מאורי ב-10 חודשים ובהיותם קרובים בגיל הם בילו המון ביחד בירושלים המנדטורית של לפני הקמת המדינה. בכל מפגש משפחתי נהנינו לשמוע את סיפורי הילדות והשובבות שחלקם לא עומדים בכללי התקינות הפוליטית המקובלים היום. כשאבא שלי נפטר לפני 14 שנה ועוד בטרם ההלוויה, היה אורי הראשון להתייצב בביתנו וחלק איתנו סיפורים מילדותם המשותפת. (בתמונה המצורפת אבא שלי ואורי חודשים ספורים לפני מותו של אבי) אורי גילם באישיותו ובדרך חייו את הנאמר במזמור תהילים ל"ד: מי האיש החפץ חיים, אוהב ימים לראות טוב. נצור לשונך מרע ושפתיך מדבר מרמה. סור מרע ועשה טוב, בקש שלום ורדפהו. יהי זכרו ברוך!

מקור: פוסט בפייסבוק מאת יואב סימון, 1 באוקטובר 2026, בצירוף תצלום משפחתי. אותו פוסט מופיע גם באינסטגרם שלו — https://facebook.com/100000534134553/posts/pfbid05xRXRmyZnzAggwkwWSDCsUmbTEhvzewKYys2sbdgw8mnEtuZrLy1ACCxBzGKQ7QNl/

פייסבוק · נוסח מלא

ישיבת ההסדר עתניאל — Yeshivat Otniel

מודעת אבל רשמית · 30 בספטמבר 2026 · עברית · 20 תגובות

נפלה עטרת ראשנו

בצער ובכאב עמוק אנו מודיעים על פטירתו של

פרופסור **אוריאל סימון** זכרו לברכה

ההלוויה תתקיים היום, יום רביעי, י"ט תשרי (30.9.26)
בשעה 17.00 בבית ההספד קהילת ירושלים, גבעת שאול
יושבים שבעה בבית המנוח, רחוב אליעזר הגדול 6 דירה 79
החל ממוצאי שמחת תורה

שולמית סימון
איתמר ואריאלה סימון
מיכל ויעקב נגן

מודעת האבל (מודעה), כפי שפרסמה ישיבת עתניאל, 30 בספטמבר 2026.
The mourning notice (modaa), as posted by Yeshivat Otniel, 30 September 2026.

בית ישיבת עתניאל משתתף בצערם של משפחות סימון ונגן בפטירתו של פרופסור אוריאל סימון אביה של הרבנית מיכל נגן.

זכינו שפר' אוריאל לימד בין הכתלים לאורך השנים. פרטי הלוויה והשבעה במודעה המצורפת.

המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים.

מקור: פוסט בפייסבוק מאת ישיבת עתניאל, 30 בספטמבר 2026. סימון לימד בין כתלי הישיבה לאורך השנים; חתנו, הרב ד״ר יעקב נגן, הוא ר״מ שם —
https://facebook.com/100070314090140/posts/pfbid02aMXfRBzL2reg5Tpq3azPjLDjoe8vP1wDdNTgmoq2MBkZ2xcXk5UDxaMd4dfu5khNl/

פייסבוק · נוסח מלא

אריאל סרי-לוי — Ariel Seri-Levi

30 בספטמבר 2026 · עברית · 44 תגובות

הספד מקור ראשון, כפי ששיתף אריאל סרי-לוי, 30 בספטמבר 2026.
The Makor Rishon obituary, as shared by Ariel Seri-Levi, 30 September 2026.

אחד מגדולי הדור הלך מעמנו: פרופסור אוריאל סימון. איש אשכולות, פרשן חד כתער, הוגה מעמיק, מורה נפלא. ואני אפילו לא הייתי מתלמידיו, בקושי החלפתי איתו מילים ספורות, אבל למדתי ממנו כל כך הרבה. למי שלא הכיר – חפשו את ספריו, צפו בהרצאותיו הרבות ביוטיוב. שנזכה להגדיל תורה, ולקיים את הכותרת של אחד מספריו: "בקש שלום ורדפהו".

מקור: פוסט בפייסבוק מאת אריאל סרי-לוי, 30 בספטמבר 2026, המשתף את ידיעת ההספד של מקור ראשון — https://facebook.com/100004873412597/posts/pfbid0R5fq93BMQHxNJh9AyxPVX8y89mpXHEEj5gXu4BnMeML35ZcyqqHUfjHtu3BgpDc4l/

Rabbi Jeffrey Woolf

היסטוריון יהודי ורב אורתודוקסי מודרני · 30 בספטמבר 2026 · עברית · 18 תגובות

נפלה עטרת ראשנו

בצער ובכאב עמוק אנו מודיעים על פטירתו של

פרופסור **אוריאל סימון** זכרו לברכה

ההלוויה תתקיים היום, יום רביעי, י"ט תשרי (30.9.26)
בשעה 17.00 בבית ההספד קהילת ירושלים, גבעת שאול
יושבים שבעה בבית המנוח, רחוב אליעזר הגדול 6 דירה 79
החל ממוצאי שמחת תורה

שולמית סימון
איתמר ואריאלה סימון
מיכל ויעקב נגן

מודעת האבל של המשפחה (מודעה) — שקף 1 מתוך הפוסט של ג׳פרי וולף, 30 בספטמבר 2026.
The family’s mourning notice (modaa) — slide 1 of Jeffrey Woolf’s post, 30 September 2026.

אוי מה היה לנו? אבד צדיק ונביא וחכם מבינינו.. איזה אישר! איזו נשמה! איזה חבר! מי ייתן תמורתו?

מקור: פוסט בפייסבוק מאת ג׳פרי וולף, 30 בספטמבר 2026; הספדו של הפוסט נישא בקרוסלת זיכרון בת שני שקפים, וזו הכתובית שלה — https://facebook.com/514221280/posts/pfbid0XEtyjCZFwR3q7Y23635VGgKiDRPDf5hqfCHT826kSwzoEiHJawqSH59vDVMPCnFil/

פייסבוק · נוסח מלא

Prof. Ishay Rosen-Zvi

30 בספטמבר 2026 · עברית · 17 תגובות

הספד מקור ראשון, כפי ששיתף ישי רוזן-צבי, 30 בספטמבר 2026.
The Makor Rishon obituary, as shared by Ishay Rosen-Zvi, 30 September 2026.

חוקר גדול, מורה גדול, הומניסט גדול. מאיפה להתחיל? יש שיזכרו אותו בזכות חקר הסיפורת המקראית (חפשו במרשתת את מאמרו ב'הספרות' משנת 1971 "סיפור מקראי בתפיסה אירונית" המתווכח עם "המלך במבט אירוני" של פרי ושטרנברג ומציג את יסודי הפואטיקה המקראית לתפיסתו) או בזכות מאמריו על דמויות-משנה בסיפורי המקרא או ספרו הנהדר "קריאה ספרותית בסיפורי הנביאים" או פירושו לספר יונה בסדרת "מקרא לישראל" שהוא מעט המחזיק את המרובה (ראו שם במבוא על תפיסת התשובה בספר), או מחקריו על פרשנות ימי הביניים (אל תפספסו את ספרו "ארבע גישות לספר תהלים: מרס"ג עד ראב"ע"), ובייחוד אברהם אבן עזרא אותו העריץ ("אוזן מלים תבחן: מחקרים בדרכו הפרשנית של אבן עזרא"), או שיעוריו הרבים והמתודולוגיה שלימד בהוראת מקרא בזמן הזה (ראו בייחוד בקובץ שערך "המקרא ואנחנו"). אבל אני אזכור אותו קודם כל בזכות ההומניזם העמוק שלו. בראשית שנות השמונים היה ממקימי "נתיבות שלום" יחד עם אבי רביצקי ואחרים (גם אבא שלי היה שם, מכאן הזכרונות). לזכרו הטוב של החוקר וההומניסט הגדול אביא כאן את דברי הפתיחה שלו לספרו "בקש שלום ורודפהו" מ 2002, מלים שדוקרות כמדקרות חרב בכל מי שהיהדות יקרה לו, וקל וחומר בעת הזו שהדת היהודית מזוהה עם כל עוולה, מזרבוב עזה ועד פרעות בגדה: "רוב הציבור החילוני חותר להומוניזציה של הסכסוך הקשה והעקוב מדם שבינינו לבין שכנינו הפלשתינאים, ומקווה ליישבו, במידת האפשר, בדרכי שלום על בסיס של פשרה הוגנת; ואילו הרוב המכריע של הציבור הדתי-חרדי חותר להכרעה בכוח הזרוע ולפתרון ללא פשרות. אלה ואלה נוטים להסכים שהיהדות הלוחמנית משקפת במהימנות את דת ישראל. הסכמה בלתי-צפויה זו היא פרי שיתוף אינטרסים של יריבים: המאמינים שמחים לקבל אישור דתי ללאומנות שלהם, והכופרים שמחים לקבל אישור מוסרני לאנטי-דתיות שלהם. בקש שלום ורדפהו מבקש לערער את האחיזה החזקה שיש לדתיות הלוחמניות בתודעה הציבורית על-ידי הצגת תפישה חלופית של ערכיה של אמונת ישראל כפי שהם עולים מן המקרא." - יהי זכרו שלום.

מקור: פוסט בפייסבוק מאת ישי רוזן-צבי, 30 בספטמבר 2026 —
https://facebook.com/100005810625030/posts/pfbid0C76yfgwVrHSUEMYmcaEeZWDzDYAh9vLNNfgBu3hAe8ER9wq69fN19xTZztE4CPa5l/

פייסבוק · נוסח מלא

יאיא פינק — Yaya Fink

1 באוקטובר 2026 · עברית · 14 תגובות · גם באינסטגרם

פרופ׳ אוריאל סימון ליד שולחנו. צילום: יאיא פינק, באמצעות פייסבוק/אינסטגרם, 1 באוקטובר 2026.
Prof. Uriel Simon at his desk. Photo: Yaya Fink, via Facebook/Instagram, 1 October 2026.

איש יקר, דתי, שמאלני, אוהב כל אדם שנברא בצלם אלוקים, הלך אתמול לעולמו.

לזכרו של פרופ׳ אוריאל סימון, מחלוצי תנועות השלום הדתיות ׳נתיבות שלום׳ ו׳יעוז שלום׳, חלק מההקדמה מהספר שלו ׳בקש שלום ורדפהו׳:

"אדישות מופגנת בסוגיות של טוהר הנשק והקיפוח הבוטה של אזרחים ערבים, התנגדות קבועה לכינון ועדות חקירה בעקבות אירועים צבאיים ומשטרתיים חמורים, דרישה תקיפה לרכך את הוראות הפתיחה באש ולמצות את יתרוננו הצבאי - "תנו לצה"ל לנצח". חובת ההקפדה על קדושת חיי אדם, באשר הוא נברא בצלם אלוקים, והמצווה שלא להונות את הגר, באשר ידענו את נפשו כי גרים היינו בארץ מצרים, מקבלות פירוש הלכתי מצומצם. יתר על כן, הן נדחות כערכים חילוניים ׳הומניסטיים׳ המיובאים מן החוץ, תוך הסתמכות חוזרת ונשנית על מאמרו של רבי שמעון בן לקיש: "כל מי שנעשה רחמן במקום אכזרי, סוף שנעשה אכזרי במקום רחמן" (הנידון לגופו בנספח)....

אלה פניה הקשים של המחלוקת הפוליטית שבין חילוניים ליברליים לבין דתיים לאומניים: מה שנחשב לחובה מוסרית במחנה האחד, נחשב לחטא דתי במחנה השני, ומה שנחשב למצווה דתית במחנה השני, נחשב לחטא מוסרי במחנה הראשון. אלה ואלה נוטים להסכים שהיהדות הלוחמנית, כפי שתוארה כאן בקווים כלליים ומכלילים, אכן משקפת במהימנות את דת ישראל.

הסכמה בלתי-צפויה זו היא פרי שיתוף אינטרסים של יריבים: המאמינים שמחים לקבל אישור דתי ללאומנות שלהם, והכופרים שמחים לקבל אישור מוסרי לאנטי-דתיות שלהם. אשרי המאמין שמנהיגיו הדתיים קיצוניים לא פחות - ולעתים הרבה יותר - מאשר מנהיגיו הפוליטיים, ואשרי הכופר שדובריה של הדת משחירים את פניה בעבורו."

השבעה תתקיים בבית שלו ברחוב אליעזר הגדול 6, דירה 79 בירושלים, החל ממוצאי שמחת תורה. יהי זכרו ברוך.

מקור: פוסט בפייסבוק מאת יאיא פינק, 1 באוקטובר 2026, המצטט את ההקדמה לבקש שלום ורדפהו. אותו הספד מופיע גם באינסטגרם שלו —
https://facebook.com/100044166293093/posts/pfbid0NBhspa35Qt47pJETkqYPR8EeXMyAp1XNMZBVGC8BssPjm3aSfJPZHFafS1VXgyxnl/

פייסבוק · נוסח מלא

Dr. Ruth Calderon

30 בספטמבר 2026 · עברית · 14 תגובות

פרופ׳ אוריאל סימון, כפי שפרסמה רות קלדרון, 30 בספטמבר 2026.
Prof. Uriel Simon, as posted by Ruth Calderon, 30 September 2026.

מקצה מערב אני אבלה על פרופ׳ אוריאל סימון: מורה גדול, איש אציל נפש, דמות מופת של תרבות עברית יהודית . פרופ׳ אוריאל סימון היה מראשוני המורים בעלמא , למדנו ממנו איך לקרוא סיפור מקראי בפשט ובתחכום ספרותי , באמונה תמימה ובפקחון אקדמי . בהוראתו הייחודית חיו כל הקריאות יחד . עיניו המחייכות ראו את המאמץ שלנו לבנות בית מדרש ובית לתרבות עברית במבט של חסד ובתמיכה אמיתית. (גם אם לא תמיד הסכים עם הרוח החילונית) . כשלימד תנ״ך פניו אורו. תודה על הזכות ללמוד מפיו בדברי תורה ובשיחות חולין. ליבי עם המשפחה באובדן הכבד. בתגובה הראשונה הפרק בתכנית ׳החדר׳ בו קראנו יחד (עם פרופ׳ מנחם פרי, יבדל לחיים טובים וארוכים) , את סיפור שמשון.

מקור: פוסט בפייסבוק מאת רות קלדרון, 30 בספטמבר 2026. סימון היה מראשוני המורים בעלמא, בית התרבות העברית שייסדה — https://facebook.com/100006719592217/posts/pfbid02VCHzXt1rJEDNjdRtZRtmax3vQXp8AU9DG3Ex3spLhqtC5x1vheLFxshHqcuTRSk6l/

עיתונות · סיכום וציטוט

פרופ' אוריאל סימון, מבכירי חוקרי המקרא בישראל, הלך לעולמו

"Prof. Uriel Simon, among Israel's leading Bible scholars, has died"

אביגיל זית · מקור ראשון (חדשות) · 30 בספטמבר 2026

ידיעה קצרה בת שמונה פסקאות, שפורסמה בבוקר פטירתו: היא מודיעה על פטירתו של חוקר המקרא והפרשנות, פרופסור אמריטוס במחלקה למקרא באוניברסיטת בר־אילן, חוקר הפרשנות היהודית של ימי הביניים, אבן עזרא ותהלים, שהצטרף לבר־אילן בראשית שנות השישים, נלחם למען השלום כנגד יהדות קנאית, והיה ממייסדי עוז ושלום. היא נושאת את מודעת המשפחה — "נפלה עטרת ראשנו" — עם ההלוויה באותו יום בשעה 17:00 בגבעת שאול, והשבעה בירושלים החל ממוצאי שמחת תורה.

> פרופ' אוריאל סימון, מבכירי חוקרי המקרא והפרשנות בישראל, הלך לעולמו. הלווייתו תתקיים היום (רביעי, 30 בספטמבר) בשעה 17:00 בבית ההספד קהילת ירושלים בגבעת שאול.

לטקסט המלא: https://www.makorrishon.co.il/news/local/article/375753

עיתונות · סיכום וציטוט

אוריאל סימון נהג לומר שאחרי מותו הוא ישאל כמה שאלות את האבן עזרא

"Uriel Simon used to say that after his death he would ask Ibn Ezra a few questions"

פרופי יעל שמש · מקור ראשון · 9 באוקטובר 2026

ההספד הארוך, מאת מרצה במחלקה למקרא בבר־אילן שהייתה תלמידתו לדוקטורט של סימון ועובדתו במכון לחקר תולדות הפרשנות היהודית של המקרא. הוא מתעד את פטירתו בביתו בירושלים בחול המועד סוכות — נולד בירושלים ונקבר בירושלים — את יומו האחרון בחוף הים עם משפחתו, ואת הספדי ילדיו, פרופ׳ איתמר סימון והרבנית מיכל נגן. שמש משרטטת את בניין המחלקה למקרא בבר־אילן ואת המכון שייסד; את אבן עזרא כמודל אינטלקטואלי ורוחני שלו; את הפשט כיושר אינטלקטואלי; את אביו, פרופ׳ עקיבא ארנסט סימון מברית שלום; את הוראת העולים החדשים במעברת הר־טוב ואת התנגדותו ל"כור ההיתוך" הכפוי; את ייסוד עוז ושלום ונתיבות שלום ואת מקומו המאוחר במימד; ואת פטירתו בסמוך לקריאת וזאת הברכה. הכותרת היא דיווחה על בדיחתו הקבועה על העולם הבא:

> סימון נהג לומר שכאשר יגיע לעולם האמת הוא מצפה לפגוש את ראב"ע וללבן איתו דברים שנותרו סתומים בהבנת דבריו, אך הוא חושש שמושא מחקרו הנערץ יכעס עליו על כך שהוא, סימון, נזקק לקונקורדנציה.

לטקסט המלא: https://www.makorrishon.co.il/judaism/people-judaism/article/378371

עיתונות · סיכום וציטוט

התביעה המוסרית שהובילה את אוריאל סימון כל חייו, באקדמיה ובמעברה

“The moral demand that guided Uriel Simon all his life, in academia and in the ma‘abara” — print section title: בעקבות מוסר הנביאים (“In the Footsteps of the Morality of the Prophets”)

ד״ר אביעד הכהן ומנחם בטלר · מקור ראשון, מוסף שבת, 9 באוקטובר 2026, עמ׳ 10–11 (באינטרנט 11 באוקטובר 2026)

מאמר הזיכרון מתמקד בחמש שנות נעוריו שהקדיש סימון להוראת עולים חדשים במעברות שנות החמישים — שנה בצריף פח ליד הר־טוב, ולאחריה כארבע שנים בבאר שבע — ובהתנגדותו ל״כור ההיתוך״ שנכפה עליהם. הוא מפרסם לראשונה את מכתביו להוריו מראשית שנות השישים, השמורים בארכיון אביו בספרייה הלאומית: ספקותיו לגבי קריירה אקדמית, ומחלוקת עם אמו על המחיר הדתי שגבתה עליית הנוער מילדי העולים. הוא נחתם בכינויו עובד ה׳ שהפיץ את מוסר הנביאים.

> במשך חמש שנים בצעירותו הקדיש אוריאל סימון את זמנו להוראת עולים במעברות. מכתביו להוריו, המתפרסמים כאן לראשונה, חושפים את רגישותו לקשיי תלמידיו ואת התנגדותו ל"כור ההיתוך" שנכפה עליהם.

לטקסט המלא: https://www.makorrishon.co.il/judaism/people-judaism/article/378378

עיתונות · סיכום וציטוט

חוקר המקרא אוריאל סימון הזהיר: מדינה שחיה על חרבה לא תהיה יהודית

“Bible scholar Uriel Simon warned: a state that lives by the sword will not be Jewish”

עופר אדרת · הארץ · 15 באוקטובר 2026

ההספד נפתח בראיון בהארץ מלפני חמישים שנה, שבו הציג דורון רוזנבלום את סימון כקול דתי מתון מוביל, ועוקב אחר הקשת הציבורית: ייסוד עוז ושלום בשנת 1974 כמשקל נגד לגוש אמונים; הנהגה מאוחרת במימד; מאמרו משנת 1984 בכתב העת של המתנחלים נקודה נגד טרור יהודי; קריאתו משנת 1997 באלפיים לברית ציונית חילונית–דתית; ובקש שלום ורדפהו (2002). הוא מסתיים במשפחה: שאלת נכדתו אם הנשמה שורדת לאחר המוות — ״אני מקווה שכן, אבל נוכח מצבי עלי להודות שאיני אובייקטיבי״ — ובשאריו. אזהרתו, במילותיו שלו:

> מדינה הנאלצת לחיות תמיד על חרבה לא תוכל להיות מדינה יהודית משום שהמיליטריזם, ההסתגרות, הצדקנות העצמית וההתנשאות, כל אלה ישחיתו אותה מבפנים.

לטקסט המלא: https://www.haaretz.co.il/magazine/obit/2026-10-15/ty-article/000001a1-3ed2-d253-a9e1-fefa76340000

לזכרו — וידאו

וידאו

שידור חי של הלוויה של פרופ׳ אוריאל סימון ז״ל

שידור חי של ההלוויה · LiveGiving TV · 30 בספטמבר 2026

ההלוויה המלאה, שצולמה והופקה על ידי LiveGiving TV. הספדה של יעל שמש מתעד הספדים מאת ילדיו, פרופ׳ איתמר סימון והרבנית מיכל נגן; במטא־דאטה של השידור לא נזכרים דוברים נוספים.

לצפייה: https://www.youtube.com/watch?v=Yz0olmj81wU

וידאו

גירוש ישמעאל ועקידת יצחק — שיעור לזכרו

בית מדרש בבואה (מרכז בבואה) · עברית

שיעור תורה מצולם של בית המדרש השבועי של מרכז בבואה, שנמסר לזכרו של פרופ׳ אוריאל סימון: גירוש ישמעאל ועקידת יצחק.

לצפייה: https://www.youtube.com/watch?v=mJv9S4w5d90

ההלוויה והשלושים

נפטר	יום רביעי, 30 בספטמבר 2026 — י״ט בתשרי תשפ״ז, חול המועד סוכות — בירושלים, בן 97
הלוויה	באותו יום, בשעה 17:00, בבית ההספד קהילת ירושלים, גבעת שאול; קבורה בהר המנוחות, ירושלים.
שבעה	בביתו, רחוב אליעזר הגדול 6, דירה 79, ירושלים, החל ממוצאי שמחת תורה.

השלושים

יום חמישי, י״ח בחשון תשפ״ז · 29 באוקטובר 2026

נספר מיום הקבורה. נכון למועד עריכת כרך זה (19 באוקטובר 2026), לא פורסם אירוע שלושים.

נקודת המפגש

כאן נפגשים שני חלקיו של הכרך. החלק העברי מסתיים כאן; החלק האנגלי מתחיל מצדו השני של הספר.

נערך ב־19 באוקטובר 2026, לקראת השלושים. הספדי הפייסבוק, האינסטגרם וכתבי העת מובאים במלואם כפי שפורסמו; ארבעת מאמרי העיתונות, שנשלפו במלואם באותו יום, מובאים כסיכומים בליווי ציטוטים קצרים וקישורים למקורות. דבר לא שוכתב כציטוט.

טרם נאסף: שני פוסטים נוספים בפייסבוק שנמצאו בחיפוש בקבוצות (שלמה אהרון, 2 באוקטובר; לאה מורן, 1 באוקטובר) שכתוביותיהם המלאות טרם נשלפו; הספדים ב־X, שלא נבדקו מחשבון מחובר; וכל אזכרה מוסדית מעבר למודעת ישיבת עתניאל. לא נמצאו הספדים ב־ynet, בג׳רוזלם פוסט, בטיימס אוף ישראל, בידיעות, בסרוגים, בכיפה, בערוץ שבע, ב־The Jewish Week או ב־Forward.

The Meeting Point

Here the two sections of this volume meet. The Hebrew section ends here; the English section begins from the other side of the book.

Still to be gathered: two further Facebook posts found in group search (Shlomo Aharon, 2 October; Leah Moran, 1 October) whose full captions are still to be pulled; tributes on X, unchecked from a logged-in account; and any institutional memorials beyond Yeshivat Otniel's notice. No obituaries were found in Ynet, the Jerusalem Post, the Times of Israel, Yediot, Srugim, Kipa, Arutz Sheva, The Jewish Week, or the Forward.

תהא נשמתו צרורה בצרור החיים

Sources

- Tradition Online, “Prof. Uriel Simon z”l,” 30 September 2026 — https://traditiononline.org/prof-uriel-simon-zl/
- Facebook tributes by Lawrence Kaplan, Lea Mazor, Yoav Simon, Yeshivat Otniel, Ariel Seri-Levi, Jeffrey Woolf, Ishay Rosen-Zvi, Yaya Fink, Ruth Calderon, Alex Israel, and Menachem Butler (30 September – 9 October 2026) — full texts and post links with each tribute above; two of the posts (Yoav Simon, Yaya Fink) also appear on Instagram. The eight Hebrew tributes are printed in the Hebrew section of this volume
- Abigail Zeit, news obituary, Makor Rishon, 30 September 2026 — https://www.makorrishon.co.il/news/local/article/375753
- Yael Shemesh, Makor Rishon, 9 October 2026 — https://www.makorrishon.co.il/judaism/people-judaism/article/378371
- Aviad Hacohen & Menachem Butler, Makor Rishon, Musaf “Shabbat,” 9 October 2026 (online 11 October 2026) — https://www.makorrishon.co.il/judaism/people-judaism/article/378378
- Ofer Aderet, Haaretz, 15 October 2026 — https://www.haaretz.co.il/magazine/obit/2026-10-15/ty-article/000001a1-3ed2-d253-a9e1-fefa76340000
- Funeral broadcast, LiveGiving TV — https://www.youtube.com/watch?v=Yz0olmj81wU
- Beit Midrash Bavua memorial lesson — https://www.youtube.com/watch?v=mJv9S4w5d90
- Hebrew Wikipedia, Uriel Simon (biographical facts) — https://he.wikipedia.org/wiki/%D7%90%D7%95%D7%A8%D7%99%D7%90%D7%9C_%D7%A1%D7%99%D7%9E%D7%95%D7%9F
- Encyclopedia.com, “Simon, Uriel” (career and publications) — https://www.Encyclopedia.Com/arts/culture-magazines/simon-uriel
- Official website (lecture archive) — http://uriel-simon.name/
- Israel Institute for Advanced Studies (fellow listing) — https://iias.huji.ac.il/institute/bar-ilan-university?page=3

תהא נשמתו צרורה בצרור החיים

Compiled 19 October 2026, ahead of the shloshim. The Facebook, Instagram, and journal tributes are reproduced in full as published; the four newspaper pieces, retrieved in full the same day, are presented as summaries with short quotations and links to the originals. Nothing has been paraphrased into quotation. The note on material still to be gathered stands at the meeting point of the two sections, in both languages.

In His Memory — Video

VIDEO

שידור חי של הלוויה של פרופ׳ אוריאל סימון ז״ל

Live broadcast of the funeral · LiveGiving TV · 30 September 2026

The full levaya, filmed and produced by LiveGiving TV. Yael Shemesh's tribute records eulogies by his children, Prof. Itamar Simon and Rabbanit Michal Nagen; the broadcast's metadata names no further speakers.

Watch: https://www.youtube.com/watch?v=Yz0olmj81wU

VIDEO

"The Expulsion of Ishmael and the Binding of Isaac" — a lesson in his memory

Beit Midrash Bavua (Bavua Center) · Hebrew

A video Torah lesson of the weekly beit midrash of the Bavua Center, delivered in memory of Prof. Uriel Simon: גירוש ישמעאל ועקידת יצחק.

Watch: https://www.youtube.com/watch?v=mJv9S4w5d90

Funeral & Shloshim

Died	Wednesday, 30 September 2026 — 19 Tishrei 5787, Chol HaMoed Sukkot — in Jerusalem, aged 97
Funeral	The same day, 17:00, at Beit Hespeid Kehilat Yerushalayim, Givat Shaul; burial at Har HaMenuchot, Jerusalem.
Shiva	At his home, Eliezer HaGadol St. 6, apt. 79, Jerusalem, beginning motzei Simchat Torah.

THE SHLOSHIM

Thursday, 29 October 2026 · י״ח בחשון תשפ״ז

Counted from the day of burial. As of this volume's compilation (19 October 2026), no shloshim event had been publicly announced.

NEWSPAPER · SUMMARY & EXCERPT

התביעה המוסרית שהובילה את אוריאל סימון כל חייו, באקדמיה ובמעברה

“The moral demand that guided Uriel Simon all his life, in academia and in the ma‘abara” — print section title: בעקבות מוסר הנביאים (“In the Footsteps of the Morality of the Prophets”)

Dr. Aviad Hacohen & Menachem Butler · Makor Rishon, Musaf Shabbat, 9 October 2026, pp. 10–11 (online 11 October 2026)

The memorial centres on the five years of his youth that Simon devoted to teaching new immigrants in the transit camps of the 1950s — a year in a tin hut near Har-Tuv, then some four years in Beersheba — and his opposition to the “melting pot” imposed on them. It publishes, for the first time, his letters to his parents from the early 1960s, preserved in his father’s archive at the National Library: his doubts about an academic career, and a dispute with his mother over the religious cost of Youth Aliyah to immigrant children. It closes by naming him an *oved Hashem* who spread the morality of the prophets.

> במשך חמש שנים בצעירותו הקדיש אוריאל סימון את זמנו להוראת עולים במעברות. מכתביו להוריו, המתפרסמים כאן לראשונה, חושפים את רגישותו לקשיי תלמידיו ואת התנגדותו ל"כור ההיתוך" שנכפה עליהם.

Full text: https://www.makorrishon.co.il/judaism/people-judaism/article/378378

NEWSPAPER · SUMMARY & EXCERPT

חוקר המקרא אוריאל סימון הזהיר: מדינה שחיה על חרבה לא תהיה יהודית

“Bible scholar Uriel Simon warned: a state that lives by the sword will not be Jewish”

Ofer Aderet · Haaretz · 15 October 2026

The obituary opens with a Haaretz interview from fifty years earlier, in which Doron Rosenblum presented Simon as a leading moderate religious voice, and follows the public arc: the 1974 co-founding of Oz ve-Shalom as a counterweight to Gush Emunim; later leadership in Meimad; his 1984 article in the settlers’ journal *Nekuda* against Jewish terror; his 1997 call in *Alpaiim* for a secular–religious Zionist alliance; and בקש שלום ורדפהו (2002). It ends in the family: his granddaughter’s question whether the soul survives death — “I hope so, but given my situation I must admit I am not objective” — and his survivors. His warning, in his own words:

> מדינה הנאלצת לחיות תמיד על חרבה לא תוכל להיות מדינה יהודית משום שהמיליטריזם, ההסתגרות, הצדקנות העצמית וההתנשאות, כל אלה ישחיתו אותה מבפנים.

Full text: https://www.haaretz.co.il/magazine/obit/2026-10-15/ty-article/000001a1-3ed2-d253-a9e1-fefa76340000

NEWSPAPER · SUMMARY & EXCERPT

פרופ' אוריאל סימון, מבכירי חוקרי המקרא בישראל, הלך לעולמו

“Prof. Uriel Simon, among Israel’s leading Bible scholars, has died”

Abigail Zeit · Makor Rishon (news) · 30 September 2026

A short news item of eight paragraphs, published the morning of his death: it announces the passing of the Bible and exegesis scholar, professor emeritus in Bar-Ilan’s Department of Bible, a researcher of medieval Jewish exegesis, Ibn Ezra, and the Psalms, who joined Bar-Ilan in the early 1960s, fought for peace against a fundamentalist Judaism, and co-founded Oz ve-Shalom. It carries the family’s notice — “the crown of our head has fallen” — with the funeral that day at 17:00 in Givat Shaul, and the shiva in Jerusalem beginning after Simchat Torah.

> פרופ' אוריאל סימון, מבכירי חוקרי המקרא והפרשנות בישראל, הלך לעולמו. הלווייתו תתקיים היום (רביעי, 30 בספטמבר) בשעה 17:00 בבית ההספד קהילת ירושלים בגבעת שאול.

Full text: https://www.makorrishon.co.il/news/local/article/375753

NEWSPAPER · SUMMARY & EXCERPT

אוריאל סימון נהג לומר שאחרי מותו הוא ישאל כמה שאלות את האבן עזרא

“Uriel Simon used to say that after his death he would ask Ibn Ezra a few questions”

Prof. Yael Shemesh · Makor Rishon · 9 October 2026

The long tribute, by a lecturer in Bar-Ilan’s Bible department who was Simon’s doctoral student and his employee at the Institute for the History of Jewish Bible Research. It records his death at home in Jerusalem during Chol HaMoed Sukkot — born in Jerusalem and buried in Jerusalem — his last day spent at the beach with his family, and the eulogies of his children, Prof. Itamar Simon and Rabbanit Michal Nagen. Shemesh traces the building of Bar-Ilan’s Bible department and the institute he founded; Ibn Ezra as his intellectual and spiritual model; *peshat* as intellectual honesty; his father, Prof. Akiva Ernst Simon of Brith Shalom; his teaching of new immigrants at the Har-Tuv transit camp and his opposition to the coercive “melting pot”; the co-founding of Oz ve-Shalom and Netivot Shalom and his later place in Meimad; and his death close to the reading of Vezot HaBracha. The headline is her report of his standing joke about the world to come:

> סימון נהג לומר שכאשר יגיע לעולם האמת הוא מצפה לפגוש את ראב"ע וללבן איתו דברים שנותרו סתומים בהבנת דבריו, אך הוא חושש שמושא מחקרו הנערץ יכעס עליו על כך שהוא, סימון, נזקק לקונקורדנציה.

Full text: https://www.makorrishon.co.il/judaism/people-judaism/article/378371

JOURNAL · FULL TEXT

“Prof. Uriel Simon z”l” — *Tradition Online*

Tradition (Rabbinical Council of America) · 30 September 2026 · English

We were saddened to learn of the passing today of Prof. Uriel Simon z"l, aged 97, in Jerusalem. Simon was a longtime professor of Bible at Bar Ilan University, and an accomplished scholar, author, and public intellectual. Simon's writing twice appeared in TRADITION: "The Biblical Destinies—Conditional Promises" (Spring 1978) examines the biblical foundations of Jewish attachment to the Land of Israel and asks whether its promised destiny is absolute or conditional. Drawing on Abraham's experiences, Simon distinguishes between a people's natural attachment to its land and Israel's "destined attachment," grounded in divine promise. Yet possession of the Land does not guarantee permanent sovereignty: its realization is linked to Israel's ethical and religious conduct, particularly justice and righteousness. Biblical examples, including Abraham's territorial compromise and Jeremiah's Temple Sermon, warn against treating divine promises as protection from moral accountability. Simon argues that Israel's contemporary return to the Land represents fulfillment of biblical destiny, while cautioning against "false messianism" and assuming that present possession is necessarily final. He concludes that the Land's holiness requires governing with justice, peace, and responsibility.

A decade later, Simon's "The Religious Significance of the Peshat" (Winter 1988) explored the relationship between peshat (contextual, philological interpretation) and derash (creative, traditional interpretation), arguing that they represent distinct but complementary modes of engaging Scripture. Simon defends peshat's methodological rigor while acknowledging derash's spiritual and creative power. He argues that modern biblical scholarship, despite its historical and sometimes secular assumptions, can enrich Jewish interpretation when critically and faithfully appropriated. Peshat must continually be renewed because knowledge, historical circumstances, and readers' questions change. Yet it is not merely an academic enterprise: seeking the Bible's true meaning is itself a religious responsibility. Simon illustrates the religious significance of renewed peshat through ethical, prophetic, and halakhic examples, concluding that contemporary Torah scholarship must combine intellectual freedom with a willingness to allow Scripture to address the religious needs of the present.

Source: Tradition Online, 30 September 2026 — https://traditiononline.org/prof-uriel-simon-zl/

FACEBOOK · FULL TEXT

Menachem Butler

9 October 2026 · English

בעקבות מוסר הנביאים

במשך כחמש שנים בצעירותו עיצב אוריאל סימון את התפתחותו האקדמית והתמסר לתורת עולם חדשים בתעבורת. מלחבי לתורת, המתפרסמים כאן לראשונה, מבטאים את רגישותו לקשייהם של תלמידיו ואת התגובות ל"כור ההיתוך" שנכפה עליהם

/ אביעד הכהן ומנחם בטלר /

The Musaf Shabbat memorial spread — slide 1 of Menachem Butler's post, 9 October 2026.
דפי מאמר הזיכרון במוסף שבת — שקף 1 מתוך הפוסט של מנחם בטלר, 9 באוקטובר 2026.

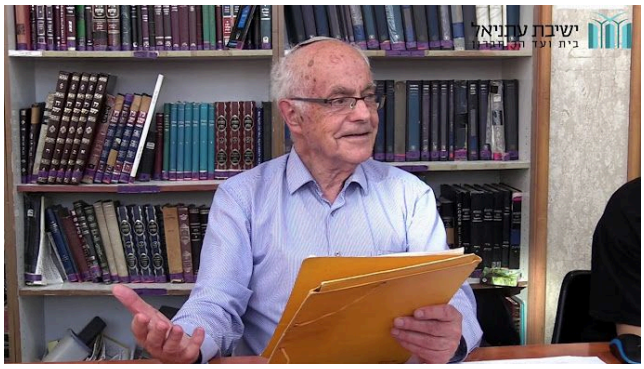
my latest article with Aviad Hacohen in memory of Prof. Uriel Simon, published today in Makor Rishon

Source: Facebook post by Menachem Butler, 9 October 2026 — the post is a three-slide carousel of the actual Musaf Shabbat article pages (see Newspapers, below) — https://facebook.com/52600234/posts/pfbid02A1LKoj9j8BnKn4z5sbgDJyTD19Tw3VAWewoV2taDTgzcEMnQ8TJRCuZYymnPmVScl/

FACEBOOK · FULL TEXT

Rabbi Alex Israel

30 September 2026 · English · 25 comments

Prof. Uriel Simon at a table, holding a yellow folder. Photo: Alex Israel, via Facebook, 30 September 2026.
פרופ׳ אוריאל סימון ליד שולחן, אוחז תיקייה צהובה. צילום: אלכס ישראל, באמצעות פייסבוק, 30 בספטמבר 2026.

Today Prof. Uriel Simon passed away - Tanakh scholar, world expert on the Ibn Ezra, and teacher extraordinaire. ברוך דיין האמת.

In the classroom he was a master pedagogue sweeping you away with his close readings, his dramatic but ever so simple teaching style, the sense of wonder with which he read the text, and the powerful messages he derived from the Tanakh.

In the public sphere, he was a leading activist of Oz veShalom and Meimad, advocating for a Religious Zionism that was imbued with human dignity and preaching a Judaism that was מבקש שלום. He had a great sense of humour, a meticulous yekkish demeanor, and was a true gentleman in all our interactions.

Though I never studied with him formally at Bar Ilan and only learned with him through his public lectures and his books, his biblical readings and his teaching style made a huge impact upon me: lectures on the foundational chapters of Bereshit ch.1-5, on the Akeida (In Bar Ilan he taught a year-long course on the Akeida), Yaakov and Esav, Samson, David and Batsheva, Eliyahu, Jonah and so much more.

If you have some time, look up one of his shiurim on YouTube to taste some of his approach.

In the first comment, I'll share a "masterclass" that he gave to teachers at Heb. University on "Did Yaakov Deceive his Father?" in which he outlines three methods of reading the biblical text and asserts the importance of the multiple layers - 1. Midrash, 2. Peshat, 3. literary - through which we should read Tanakh.

Yehi zichro baruch. May we continue to learn from his illuminating Torah.

Source: Facebook post by Alex Israel, 30 September 2026 — https://facebook.com/553863941/posts/pfbid0266iqcioB5RWJDLuXtVLGUSLkoChmGQdUqkChDkskfysi56XyAXgjJHe9cun6XUPFl/

On a more substantive level, Professor Stitskin opposes Professor Simon's claim, based on an analysis of selected biblical texts, that the ultimate messianic realization of the divine promises to the Jewish people is a conditional promise, dependent on their deeds, especially on their pursuit of justice and peace. Rather, he argues that the ultimate redemption may also be ushered in "through sacrifice and suffering," a condition certainly fulfilled by the unprecedented Jewish suffering and death during the Holocaust, from which it follows that that we are now living in the final restoration of our people to the land and our possession of it is final and unconditional.

I adopted a middle ground between these two positions. Maimonides' clear and unequivocal view set forth in his great code of law that "Israel will be redeemed only through repentance," seems to support Professor Simon's view that our redemption is conditional. But does that mean that there is no guarantee of our ultimate redemption? Maimonides goes on to declare "And the Torah has already promised that in the end Israel will return at the end of their exile and be redeemed immediately." As Rav Soloveitchik has noted, our faith in the ultimate redemption, then, inasmuch as it is predicated on the repentance and meritorious deeds of Israel, is possible only on the basis of faith in the Jewish people's ultimate moral regeneration, on the basis of our faith in ourselves. Here we see the conditional and absolute aspects of the divine redemptive promise merging into a perfect unity. But, as I concluded, this faith in the Jewish people does not free us of responsibility, but rather should, as Professor Simon noted, "ingrain in us the confidence, readiness for sacrifice, and the gathering of our strength and force for the fuller realization of our eternal destiny."

I am writing these remarks on October 5, two days after the Israeli Simhat Torah and two days before October 7. Writing—and living!—in these dark times, it is difficult for us to possess the confidence of which Professor Simon, writing in the more optimistic days of 1978, spoke. Yet I am sure he would not despair and not wish us to despair. The call of Isaiah, with which Professor Simon, writing almost 50 years ago, ended his article, "Zion will be redeemed by justice" (Isaiah 1:27), calls to us as well. We no longer have Professor Simon with us, but we fortunately have his learned, eloquent, and forceful teachings to enable us to hear and answer that call.

Source: Facebook post by Lawrence Kaplan, 6 October 2026 (text as posted). The *Tradition* exchange it recalls: Simon, Spring 1978; Stitskin's "Rejoinder," same issue; Kaplan, "Divine Promises—Conditional and Absolute," Summer 1979.

Lawrence Kaplan

Posted 6 October 2026 · written 5 October 2026 · English

The recent passing, be-seivah tovah, of the outstanding Biblical scholar, inspiring teacher and lecturer, and noted spokesman of religious Zionist humanism, Professor Uriel Simon, z”l, has given rise to a tremendous sense of loss in its wake. Witness the outpouring of heartfelt tributes on Facebook and other fora by those who knew him, whether personally or through his extensive writings.

Tradition, A Journal of Orthodox Jewish Thought, in its section, Tradition Online, also paid tribute to this giant and linked to the two articles Simon had published in the journal: “The Biblical Destinies—Conditional Promises” (Spring, 1978); and “The Religious Significance of the Peshat” (Winter, 1988). In addition, the Tradition editors skillfully condensed the main theses of both of Simon’s articles, presenting a compact abstract of each.

Readers of *Tradition* and others interested in the writings and religious vison of Professor Simon might be interested in knowing that his earlier article was the subject of an exchange in the subsequent pages of *Tradition* between Professor Leon Stitskin, z”l, and myself. Professor Stitskin, then an Associate Editor of *Tradition*, wrote a “Rejoinder” to Professor Simon’s article, in the same issue in which that article appeared, consisting of a critique of Professor Simon’s main theses, while in a subsequent issue I wrote an essay “Divine Promises—Conditional and Absolute” (Summer 1979) responding to Professor Stitskin’s criticisms and setting forth a qualified defense of Professor Simon’s theses. Indeed, as will become evident in a moment, the issues raised in our exchange also anticipated the issues raised by Professor Simon’s subsequent article, “The Religious Significance of the Peshat.”

On a methodological level, Professor Stitskin’s “major criticism of Professor Simon’s article is that in his pursuit of Biblical scholarship he disregards completely rabbinic interpretation of Scripture.” Rather, Professor Stitskin accepts as authoritative and binding on all Biblical exegetes the hermeneutical principles of R. Akiva that “unified the written and oral law for all times,” and his “notion that the very words and letters of Scripture embody a higher language.” In my article, I agreed with Professor Stiskin’s criticism of Professor Simon for his disregard of rabbinic sources but argued that Professor Stitskin’s positive view simplified a complex situation. While *derash*, based on the hermeneutical principles espoused by R. Akiva, obviously possesses legitimacy, the *peshat* possesses its own legitimacy, based on the principle that “a verse cannot be divested of its plain sense meaning.” It is for this reason that many of the great medieval commentators felt free to offer independent readings of Scripture in accordance with, to cite the famous words of the Rashbam “the plain sense meanings that are newly discovered every day.” (To this I would now add that, as scholars have shown, R. Ishmael took issue with many of R. Akiva’s principles, advocating a more peshat-oriented approach to Scripture.)

Principal Works

ארבע גישות לספר תהלים — מרי סעדיה גאון עד ר׳ אברהם אבן עזרא	Four Approaches to the Book of Psalms	1982 · Eng. 1991
שני פירושי ר׳ אברהם אבן עזרא לתרי עשר	Ibn Ezra’s two commentaries on the Twelve Prophets, vol. I	1989
פירוש לספר יונה	The Book of Jonah (Mikra le-Yisrael)	1992 · Eng. 1998
קריאה ספרותית במקרא: סיפורי נביאים	Reading Prophetic Narratives	1997 · Eng. 1997
בקש שלום ורדפהו	Seek Peace and Pursue It	2002
יסוד מורא וסוד תורה	Ibn Ezra’s Yesod Mora, annotated critical edition (with Yosef Cohen)	2002
אזן מלין תבחן	Studies in Ibn Ezra’s exegetical method	2013
דיוקן של פרשן — ר׳ אברהם אבן עזרא	Portrait of a Commentator	2021
“The Biblical Destinies — Conditional Promises,” *Tradition*		Spring 1978
“The Religious Significance of the Peshat,” *Tradition*		Winter 1988

The Tributes

Reproduced here in full: Lawrence Kaplan’s Facebook essay, which reconstructs the famous *Tradition* exchange of 1978–79 around Simon’s first essay; the two further Facebook tributes published in English, by Alex Israel and Menachem Butler; and *Tradition Online*’s own memorial, published the day he died. The eight Hebrew Facebook tributes are printed in full in the Hebrew section of this volume, on the other side of the book.

The three *Makor Rishon* pieces and the *Haaretz* obituary were retrieved in full on 19 October 2026; as newspaper texts under copyright, they are presented as summaries with short quotations and links to the originals. Hebrew summaries of the same four pieces appear in the Hebrew section.

At Bar-Ilan University he rose from lecturer (1962) to full professor of Bible (1982), headed the Department of Bible for over a decade (1964–75), and founded and directed the Institute for the History of Jewish Bible Research (1974–92) — the institute that continues today as the institute for the study of Jewish exegesis. He held the Rabbi Nurok Chair of Bible, was a fellow of the Israel Institute for Advanced Studies, taught as a visiting professor at universities worldwide, and became professor emeritus in 1992.

Simon was the champion of the literary approach to the Bible — above all to the prophetic narratives — and a world authority on the exegesis of R. Abraham ibn Ezra. His theory of *peshat* against *derash* held that the plain sense — philological, historical, rational, literary — is not a secular rival to tradition but a religious duty in its own right, one that must be renewed in every generation: “the plain sense meanings that are newly discovered every day.”

In public life he was a leader of Meimad and a co-founder of Oz ve-Shalom – Netivot Shalom, the most prominent spokesman of religious Zionist humanism. His בקש שלום ורדפהו (*Seek Peace and Pursue It*, 2002) argued that coexistence, reconciliation, and the pursuit of peace are rooted in the Bible no less than conquest, settlement, and war — and he warned, in the words *Haaretz* chose for its obituary headline, that “a state that lives by the sword will not be Jewish.”

He is survived by his wife Shulamit, who holds a doctorate in biochemistry; by his son, Prof. Itamar Simon, professor of biology at the Hebrew University (married to Ariella, a paediatrician; five children), and his daughter, Rabbanit Michal Nagen, head of the Tzahali pre-army mechina (married to Rabbi Dr. Yaakov Nagen, ram at Yeshivat Otniel; seven children).

His Life & Work

Prof. Uriel Simon at his desk. Photo: Yaya Fink, via Facebook/Instagram, 1 October 2026.
פרופ׳ אוריאל סימון ליד שולחנו. צילום: יאיא פינק, באמצעות פייסבוק/אינסטגרם, 1 באוקטובר 2026.

Uriel Simon was born in Jerusalem's Rehavia neighbourhood in 1929, the son of Akiva Ernst Simon, the philosopher of education. He took his MA in Bible and general history at the Hebrew University of Jerusalem in 1953 — having won the Bialik Prize for outstanding students as an undergraduate in 1951 — and his PhD in Bible there in 1961, with a dissertation on the conception of time and space in biblical thought (תפיסת הזמן והחלל בחשיבה המקראית).

Before the university came the ma‘abara. In 1952 he was teaching the children of new immigrants and living in a tin hut in the Har-Tuv transit camp (later Beit Shemesh); through 1954–58 he worked as an educator of new immigrants in the camps of Har-Tuv and Beersheba. In 1960–62 he taught Hebrew literature and Bible, and served as a homeroom educator, at the municipal-religious high school (“Zeitlin”) in Tel Aviv, and taught for a year at Yeshivat HaYishuv HaChadash. The moral demand formed in those years — the subject of Hacohen and Butler's memorial essay below — never left his scholarship.

Contents

His Life & Work

Principal Works

Lawrence Kaplan — a Facebook essay

Alex Israel & Menachem Butler — Facebook tributes in English

Tradition Online — the Journal's Memorial

The Newspapers — *Makor Rishon* and *Haaretz*

In His Memory — Video

Funeral & Shloshim

Sources

How to read this volume: a dual-direction book. English opens from this side, left-to-right; the Hebrew section — the eight Hebrew Facebook tributes — opens from the other side, right-to-left. Each section's page numbers run from its own cover.

Key Facts

Born	29 July 1929, Jerusalem (Rehavia), son of the philosopher of education Akiva Ernst Simon
Academic home	Bar-Ilan University — head of the Department of Bible (1964–75); founder and director of the Institute for the History of Jewish Bible Research (1974–92); Rabbi Nurok Chair of Bible; professor emeritus from 1992
Honours	Bialik Prize for outstanding students (1951); Bialik Prize (2004)
Family	Survived by his wife Shulamit (PhD in biochemistry); his son Prof. Itamar Simon of the Hebrew University; and his daughter Rabbanit Michal Nagen, head of the Tzahali pre-army mechina
Died	Wednesday, 30 September 2026 (19 Tishrei 5787, Chol HaMoed Sukkot), aged 97; buried at Har HaMenuchot, Jerusalem

The Facebook, Instagram, and journal tributes in this volume are reproduced in full as published. The four newspaper pieces, retrieved in full on 19 October 2026, are presented as summaries with short quotations and links to the originals, as befits texts under copyright. Hebrew is set right-to-left in Noto Serif Hebrew; the Divine name is written אלקים, with a qof.

זכר צדיק לברכה

Professor Uriel Simon

פרופ׳ אוריאל סימון

29 July 1929 – 30 September 2026 · י״ט בתשרי תשפ״ז

צִיּוֹן בְּמִשְׁפָּט תִּפָּדֶה וְשָׁבֶיהָ בִּצְדָקָה

“Zion will be redeemed by justice, and her returnees by righteousness.”

Isaiah 1:27 — the verse with which Simon closed his 1978 *Tradition* essay

---

A collection of the tributes, obituaries, and remembrances published after his passing — gathered from journals, newspapers, Facebook, Instagram, and video

For the Shloshim · Thursday, 29 October 2026 · י״ח בחשון תשפ״ז

The Hebrew section of this volume opens from the other side of the book — the start of this file, right-to-left.